

PÁ 27. června – PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 43. kapitulu „Poslední noc Babylónu“ z knihy Od slávy k úpadku (PK 522–538; OSU 197–202).

„Proroctví hovořila o vzestupu a pádu velkých světových říší – o Babylónu, Médo-Persii, Řecku a Římu. V případě každé z nich, stejně jako v případě národů menšího významu, se historie vždy opakovala. Každá prošla obdobím zkoušek, ve kterém neobstála, její sláva vybledla a pozbyla své moci. Národy odmítaly Boží principy a samy si přivodily svou zkázu. Přesto však v průběhu staletí skrytě působila božská, všeovládající moc, která nenápadně uskutečňovala své záměry.“ (PK 535; OSU 200)

V Jr 18 prorok pozoruje hrnčíře, který dělá to, co každý hrnčíř: formuje a tvaruje to, na čem právě pracuje. Tento obraz hrnčíře formujícího hlínu Bůh používá k vysvětlení principu podmíněnosti v biblických proroctvích. A abychom si byli jisti, že rozumíme, Hospodin prostřednictvím Jeremjáše říká toto: „Jednou promluví proti pronárodu a proti království, že je vyvrátím, podvrátím a zničím. Avšak odvrátí-li se onen pronárod od zla, jež páchal a proti němuž jsem mluvil, budu litovat toho, že jsem zamýšlel způsobit mu něco zlého. Jindy promluví o pronárodu a o království, že je vybuduji a zasadím. Budou-li se však dopouštět toho, co je zlé v mých očích, a nebudou mě poslouchat, budu litovat toho, že jsem slíbil prokázat jim dobré věci“ (Jr 18,7–10).

Otázky k rozhovoru

1. Zamyslete se nad Ježíšovým výrokiem, že soud bude pro Ninive lehčí než pro Boží lid, který se vzdálil od pravdy. (Viz Mt 12,39–42.) Jaké poučení může církev vyvodit z tohoto varování?
2. Všímněte si vyjádření, že s každou následující říší se „historie vždy opakovala“ (PK 535; OSU 200). Jaké stejné rysy lze najít mezi říšemi uvedenými v proroctvích? Jak šla jejich historie stejnou prorockou cestou? Jakým způsobem je následuje i náš svět?
3. Uvažujte o tom, že to často není mysl, intelekt, co brání lidem kráčet cestou víry, ale jejich srdce. Jak může toto poznání ovlivnit způsob, jakým vydáváte svědectví druhým?

21:18

✧ Texty na tento týden – Mt 12:38–42; Jon 3:5–10; Zj 18:4; Da 5:1–31; Zj 16:12–19; 2Pa 36:22.23

✧ Základní verš

„Odpověď jim: „Jsem Hebrej a bojím se Hospodina, Boha nebes, který učinil moře i pevninu.““ (Jon 1:9)

Tento týden se naposledy podíváme na obrazy, které nám mohou pomoci objasnit naše chápání události času konce. Tentokrát se budeme inspirovat misí Jonáše v Ninive, pádem Babylóna a vzestupem perského krále Kýra, který osvobodil Boží lid a umožnil mu vrátit se do zaslíbené země.

Podobně jako u jiných příběhů, i tyto historické zprávy mají hluboký význam pro každou generaci věřících. Zvláštní význam však mají pro poslední generace žijící před Kristovým návratem. Z těchto historických záznamů totiž můžeme odvodit různá poučení, která nám pomohou lépe si uvědomit jejich aplikaci pro dnešek, tedy „přítomnou pravdu“.

Při studiu těchto příběhů si potřebujeme uvědomit, že ačkoli poukazují na události posledních dní, nepopisují jejich detailní průběh, ale podávají jen celkovou charakteristiku toho, co se má odehrát. Zaměření se na jednotlivé podrobnosti nás může dovést až do absurdity. A tedy podobně, jako je tomu u Ježíšových podobností, i zde bychom se měli soustředit na hlavní body a principy. Neměli bychom rozebírat každý detail v naději, že najdeme nějakou skrytou pravdu. Místo toho bychom měli hledat principy a náznaky, které nám pak pomohou objevit, co je důležité pro události času konce.

✧ Osnova lekce:

V závěrečné lekci tohoto čtvrtletí se ještě podíváme na další tři starozákonní příběhy, které jsou v pozadí symboliky a jazyka proroctví knihy Zjevení a které jsou předobrazem porážky sil zla a Kristova konečného vítězství.

- Jon 1–4; Mt 12: 38–42 - Jonáš – předobraz Božího poselství pro poslední dobu (neděle, pondělí)
- Da 5; Zj 16 - Babylón jako předobraz porážky Božích nepřátel (úterý, středa)
- 2Pa 36:22.23 - Perský král Kýros jako předobraz vítězství Mesiáše (čtvrtek)

NE 22. června – NEOCHOTNÝ PROROK

Mt 12:38-42 „³⁸Tedy mu na to řekli někteří ze zákoníků a farizeů: „Mistře, chceme od tebe vidět znamení.“³⁹ On však jim odpověděl: „Pokolení zlé a zpronevěřilé si hledá znamení; ale znamení mu nebude dáno, leč znamení proroka Jonáše.“⁴⁰ Jako byl Jonáš v bříše mořské obludy tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka tři dny a tři noci v srdci země.“⁴¹ Mužové z Ninive povstanou na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, neboť oni se obrátili po Jonášově kázání – a hle, zde je více než Jonáš.“⁴² Královna jihu povstane na soudu s tímto pokolením a usvědčí je, protože ona přišla z nejzazších končin země, aby slyšela moudrost Šalomounovu – a hle, zde je více než Šalomoun.“

L 19:10 „Nebot' Syn člověka přišel, aby hledal a spasil, co zahynulo.“

Jon 1:9 „Odpověď jim: „Jsem Hebrej a bojím se Hospodina, Boha nebes, který učinil moře i pevninu.““

Zj 14:7 „Volal mocným hlasem: „Bojte se Boha a vzdejte mu čest, neboť nastala hodina jeho soudu; poklekněte před tím, kdo učinil nebe, zemi, moře i prameny vod.““

Zj 18:4 „A slyšel jsem jiný hlas z nebe: „Vyjdi, lide můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříších, aby vás nestihly jeho pohromy.““

PO 23. června – DÍLO POKÁNÍ

Jon 3:5-10 „⁵I uvěřili ninivští muži Bohu, vyhlásili půst a oblékli si žíněné suknice od největšího až po nejmenšího.“⁶ Když to slovo proniklo k ninivskému králi, vstal ze svého trůnu, odložil svůj plášť, zahalil se do žíněné suknice a sedl si do popela.“⁷ Potom dal v Ninive rozhlásit: „Podle vůle krále a jeho mocných rádců! Lidé ani zvířata, skot ani brav at' nic neokusí, at' se nepasou a nepijí vodu.“⁸ At' se zahalí do žíně-

né suknice, lidé i zvířata, a naléhavě at' volají k Bohu. Každý at' se odvrátí od své zlé cesty a od násilí, které mu lpí na rukou. ⁹Kdo ví, možná že se Bůh v lítosti obrátí a odvrátí od svého planoucího hněvu a nezahyne. ¹⁰I viděl Bůh, jak si počínají, že se odvracejí od své zlé cesty, a litoval, že jim chtěl učinit zlo, které ohlásil. – A neučinil tak.“

Jon 3:4 „Jonáš vešel do města, procházel jím jeden den a volal: „Ještě čtyřicet dní, a Ninive bude vyvráceno.““

Zj 18:4 „A slyšel jsem jiný hlas z nebe: „Vyjdí, lidé můj, z toho města, nemějte účast na jeho hříchích, aby vás nestihly jeho pohromy.““

Zj 14:12 „Zde se ukáže vytrvalost svatých, kteří zachovávají Boží příkázání a věrnost Ježíši.“

Jr 18:7-10 „Jednou promluvím proti pronárodu a proti království, že je vyvrátím, podvrátím a zničím. ⁸Avšak odvrátí-li se onen pronárod od zla, jež páchal a proti němuž jsem mluvil, budu litovat toho, že jsem zamýšlel způsobit mu něco zlého. ⁹Jindy promluvím o pronárodu a o království, že je vybuduji a zasadím. ¹⁰Budou-li se však dopouštět toho, co je zlé v mých očích, a nebudou mě poslouchat, budu litovat toho, že jsem slíbil prokázat jim dobré věci.“

ÚT 24. června – BELŠASAROVA HOSTINA

Da 5:22-28 „²²Ani ty, jeho synu Belšasare, jsi neponížil své srdce, ačkoli jsi o tom všem věděl, ²³ale povýšil ses nad Pána nebes. [...] ²⁴Proto bylo od něho posláno zápěstí ruky a napsáno toto písmo. ²⁵Toto pak je písmo, které bylo napsáno: „Mené, mené, tekel ú-par-sín“. ²⁶Toto je výklad těch slov: Mené – Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je. ²⁷Tekel – byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký. ²⁸Peres – tvé království bylo rozloženo a dáno Médům a Peršanům.“

Da 4:34-37 „³⁴Nyní tedy já, Nebúkadnesar, chválím, vyvyšuji a velebím Krále nebes. Všechno jeho dílo je pravda, jeho cesty právo. Ty, kteří si vedou pyšně, má moc ponížít.“

Da 5:1-30 „¹Král Belšasar vystrojil velikou hostinu svým tisíci hodnostářům a před těmito tisíci pil víno. ²Při popíjení vína poručil Belšasar přinést zlaté a stříbrné nádoby, které odnesl Nebúkadnesar, jeho otec, z jeruzalémského chrámu, aby z nich pili král i jeho hodnostáři, jeho ženy i ženiny. ³Hned tedy přinesli zlaté nádoby odnesené z chrámu, to je z Božího domu v Jeruzalémě, a pili z nich král i jeho hodnostáři, jeho ženy i ženiny. ⁴Pili víno a chválili bohy zlaté a stříbrné, bronzové, železné, dřevěné a kamenné. ⁵V tu hodinu se ukázaly prsty lidské ruky a něco psaly na omítku zdi královského paláce naproti svícnu. Král viděl zápěstí ruky, která psala. ⁶Tu se barva králova obličeje změnila a myšlenky ho naplnily hrůzou, poklesl v kyčlích a kolena mu tloukla o sebe. ⁷Král mocně zvolal, aby přivedli zaklínače, hvězdopravce a planetáře. Babilónským mudrcům král řekl: „Kdokoli přečte toto písmo a sdělí mi výklad, bude oblečen do purpuru, na krk mu bude dán zlatý řetěz a bude mít v království moc jako třetí po mně.“ ⁸Všichni královští mudrci tedy vstupili, ale nebyli schopni písmo přečíst a oznámili králi výklad. ⁹Král Belšasar byl pln hrůzy a barva jeho obličeje se změnila. I hodnostáři byli zmateni. ¹⁰Po slovech krále a hodnostářů vešla do domu, kde hodovali, královna a řekla: „Králi, navěky buď živ! Necht' tě tvé myšlenky neplní hrůzou a barva tvého obličeje at' se nemění. ¹¹Je ve tvém království muž, v němž je duch svatých bohů. Za dnů tvého otce bylo shledáno, že je osvěcený a zběhlý v moudrosti, která je jako moudrost bohů. Král Nebúkadnesar, tvůj otec, ho ustanovil nejvyšším z věštců, zaklínačů, hvězdopravců a planetářů, ano, tvůj otec, králi, ¹²neboť bylo shledáno, že Daniel, jemuž král dal jméno Belšasar, má mimořádného ducha a poznání a že je zběhlý ve vykládání snů, řešení králů a vysvětlování věcí nesnadných. Necht' je Daniel nyní zvolán a sdělí výklad.“ ¹³Daniel byl hned přiveden ke králi. Král se Daniela otázal: „Ty jsi Daniel z judských přestílenců, kterého přivedl král, můj otec, z Judska? ¹⁴Slyšel jsem o tobě, že je v tobě duch bohů a že bylo shledáno, že jsi osvěcený a zběhlý v mimořádné moudrosti. ¹⁵Byli ke mně přivedeni mudrci, zaklínači, aby mi přečetli toto písmo a oznámili mi jeho výklad, ale nejsou schopni výklad té věci sdělit. ¹⁶O tobě jsem slyšel, že dokážeš podat výklad a vysvětlit nesnadné. Nyní tedy, dokážeš-li to písmo přečíst a výklad mi oznámí, budeš oblečen do purpuru, na krk ti bude dán zlatý řetěz a budeš mít v království moc jako třetí.“ ¹⁷Daniel na to králi odpověděl: „Své dary si ponech a své odměny dej jinému. To písmo však králi přečtu a výklad mu oznámím. ¹⁸Slyš, králi! Bůh nejvyšší dal Nebúkadnesarovi, tvému otci, království a velikost, slávu a důstojnost. ¹⁹Pro velikost, kterou mu dal, se před ním třáslí všichni lidé různých národností a jazyků a obávali se ho. Koho chtěl, zabil, koho chtěl, nechal žít, koho chtěl, povýšil, koho chtěl, ponížil. ²⁰Když se jeho srdce povýšilo a jeho duch se stal náramně zpupný, byl svržen ze svého královského stolce a jeho sláva mu byla odňata. ²¹Byl vyhnán pryč od lidí, jeho srdce se stalo podobné zvířecímu, bydlel s divokými osly, za pokrm mu dávali rostliny jako dobytku a jeho tělo bylo skrápěno nebeskou rosou, dokud nepoznal, že Bůh nejvyšší má moc nad lidským královstvím a že nad ním ustanovuje, koho chce. ²²Ani ty, jeho synu Belšasare, jsi neponížil své srdce, ačkoli jsi o tom všem věděl, ²³ale povýšil ses nad Pána nebes. Přinesli před tebe nádoby z jeho domu a pil jsi z nich víno ty i tvoji hodnostáři, tvé ženy i ženiny, a chválil jsi bohy stříbrné a zlaté,

bronzové, železné, dřevěné a kamenné, kteří nic nevidí, neslyší ani nevědí. Boha, v jehož rukou je tvůj dech a všechny tvé cesty, jsi však nevelebil. ²⁴Proto bylo od něho posláno zápěstí ruky a napsáno toto písmo. ²⁵Toto pak je písmo, které bylo napsáno: „Mené, mené, tekel ú-par-sín“. ²⁶Toto je výklad těch slov: Mené – Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je. ²⁷Tekel – byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký. ²⁸Peres – tvé království bylo rozloženo a dáno Médům a Peršanům.“ ²⁹Belšasar hned poručil, aby Daniela oblékli do purpuru, na krk mu dali zlatý řetěz a rozhlásili o něm, že má v království moc jako třetí. ³⁰Ještě té noci byl kaldejský král Belšasar zabit.“

ST 25. června – VYSCHNUTÍ EUFRATU

Zj 16:12-16 „¹²Šestý anděl vylil svou nádobu na velikou řeku Eufkrat: a její voda vyschla, aby byla připravena cesta králům od východu slunce. ¹³A hle, z úst draka i z úst dravé šelmy a z úst lživého proroka vystoupili tři nečistí duchové, podobní ropuchám. ¹⁴Jsou to duchové d'ábelští, kteří činí zázračná zname-ní. Vyšli ke králům celého světa, aby je shromáždili k boji v rozhodující den všemohoucího Boha. ¹⁵„Hle, přichází nám nečekán jako zloděj! Blaze tomu, kdo bdí a střeží svůj šat, aby nechočil nahý a nebylo vidět jeho nahotu!“ ¹⁶Shromáždili ty krále na místo zvané hebrejsky Harmagedon.“

Zj 16:17-19 „¹⁷Sedmý anděl vylil svou nádobu do ovzduší a z chrámu od trůnu zazněl mocný hlas: „Stalo se!“ ¹⁸A rozpoutaly se blesky, hřmění a burácení, a nastalo hrozné zemětřesení, jaké nebylo, co je člověk na zemi; tak silně bylo to zemětřesení. ¹⁹A to veliké město se roztrhlo na tři části a města národů se zřítily. Bůh se rozpomenul na veliký Babilón a dal mu pít z poháru vína svého trestajícího hněvu.“

Da 5:18-30 „¹⁸Slyš, králi! Bůh nejvyšší dal Nebúkadnesarovi, tvému otci, království a velikost, slávu a důstojnost. ¹⁹Pro velikost, kterou mu dal, se před ním třáslí všichni lidé různých národností a jazyků a obávali se ho. Koho chtěl, zabil, koho chtěl, nechal žít, koho chtěl, povýšil, koho chtěl, ponížil. ²⁰Když se jeho srdce povýšilo a jeho duch se stal náramně zpupný, byl svržen ze svého královského stolce a jeho sláva mu byla odňata. ²¹Byl vyhnán pryč od lidí, jeho srdce se stalo podobné zvířecímu, bydlel s divokými osly, za pokrm mu dávali rostliny jako dobytku a jeho tělo bylo skrápěno nebeskou rosou, dokud nepoznal, že Bůh nejvyšší má moc nad lidským královstvím a že nad ním ustanovuje, koho chce. ²²Ani ty, jeho synu Belšasare, jsi neponížil své srdce, ačkoli jsi o tom všem věděl, ²³ale povýšil ses nad Pána nebes. Přinesli před tebe nádoby z jeho domu a pil jsi z nich víno ty i tvoji hodnostáři, tvé ženy i ženiny, a chválil jsi bohy stříbrné a zlaté, bronzové, železné, dřevěné a kamenné, kteří nic nevidí, neslyší ani nevědí. Boha, v jehož rukou je tvůj dech a všechny tvé cesty, jsi však nevelebil. ²⁴Proto bylo od něho posláno zápěstí ruky a napsáno toto písmo. ²⁵Toto pak je písmo, které bylo napsáno: „Mené, mené, tekel ú-par-sín“. ²⁶Toto je výklad těch slov: Mené – Bůh sečetl tvé kralování a ukončil je. ²⁷Tekel – byl jsi zvážen na vahách a shledán lehký. ²⁸Peres – tvé království bylo rozloženo a dáno Médům a Peršanům.“ ²⁹Belšasar hned poručil, aby Daniela oblékli do purpuru, na krk mu dali zlatý řetěz a rozhlásili o něm, že má v království moc jako třetí. ³⁰Ještě té noci byl kaldejský král Belšasar zabit.“

Mt 24:42-43 „⁴²Bděte tedy, protože nevíte, v který den váš Pán přijde. ⁴³Uvažte přece: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, bděl by a zabránil by mu vloupat se do domu.“

ČT 26. června – KÝROS, POMAZANÝ

2Pa 36:22,23 „²²V prvním roce vlády Kýra, krále perského, se splnilo slovo Hospodinovo, které mluvil ústy Jeremjáše. Hospodin vzbudil ducha perského krále Kýra, že dal po celém svém království rozhlásit a také zapsat: ²³„Toto praví Kýros, král perský: „Hospodin, Bůh nebes, mi dal všechna království země. Pověřil mě, abych mu vybudoval dům v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdokoli z vás, ze všeho jeho lidu – Hospodin, jeho Bůh, buď s ním – se může vydat na cestu.““

Zj 19:11-16 „¹¹A viděl jsem nebesa otevřená, a hle, bílý kůň, a na něm seděl ten, který má jméno Věrný a Pravý, neboť soudí a bojuje spravedlivě. ¹²Jeho oči plamen ohně a na hlavě množství královských korun; jeho jméno je napsáno a nezná je nikdo než on sám. ¹³Má na sobě plášť zbrocený krví a jeho jméno je Slovo Boží. ¹⁴Za ním nebeská vojska na bílých koních, oblečená do bělostného čistého kmentu. ¹⁵Z jeho úst vychází ostrý meč, aby jím pobíjel národy; bude je pást železnou berlou. On bude tlačit lis plný vína trestajícího hněvu Boha všemohoucího. ¹⁶Na pláštích a na boku má napsáno jméno: Král králů a Pán pánů.“